

№10 семинар сабағының тақырыбы: Сәйкестік туралы декларация (2с)

Сабақтың жоспары:

1. Сәйкестік туралы декларацияны тіркеу тәртібі.
2. Еуропалық Одақ елдерінде сәйкестікті декларациялау.

Сабақтың мақсаты: Студенттерге сәйкестік туралы декларация Сәйкестік туралы декларация жайында қысқаша мағлұмат беру.

Қысқаша теориялық мәліметтер:

2. Сәйкестік туралы декларацияны тіркеу тәртібі

Жеткізіп берушімен (дайындаушымен, сатушымен) қабылданған сәйкестік туралы декларация Қазақстан Республикасының МСЖ белгіленген тәртіпте тіркелген және тіркеу саласына сәйкес осы өнім түріне міндетті сертификаттау жұмыстарын жүргізуге құқығы бар сертификаттау жөніндегі органда тіркеуге жатады.

Тіркеуге жіберілетін сәйкестік декларациясымен қоса:

- 1) еркін нысандағы тіркеу туралы өтініш;
- 2) осы Ережелердің 7 тармағында атап өтілген, өнімнің белгіленген талаптарға сәйкестігін растайтын құжат көшірмелері;
- 3) өнім өндірісі тұрақтылығын растайтын құжат көшірмелері (стандарттар мен басқа нормативтік құжаттар талаптарын сақтау туралы мемлекеттік бақылау актілерінің көшірмелері, өндіріс тұрақтылығын ішкі бақылау актілерінің көшірмелері);
- 4) дайындаушының сынау зертханаларының техникалық құзыреттілігін растайтын құжаттар көшірмелері (тіркеу куәліктері немесе аттестаттау туралы куәлігі) немесе өнімді дайындаудың технологиялық процесімен және нормативтік құжатымен ескерілген сынау жүргізуге зертханалармен тіркелген шарт көшірмелері болу тиіс.

Қажетті құжаттары бар сәйкестік мағлұмдамасы дайындаушымен таңдалған тек бір сертификаттау органына жіберілу тиіс.

Сертификаттау органы 10 күн ішінде қарауға және:

- 1) сәйкестігі сәйкестік декларациясымен расталған өнім тізімінде осы өнім түрінің барлығын;
- 2) жеткізіп беруші (дайындаушы, сатушы) осы Ереженің 7 тармағына сәйкес сәйкестік декларациясын қабылдау құқықтылығын;
- 3) осы өнімнің сәйкестігін растау үшін ескерілген нормативтік құжаттар нұсқауларының толықтығы және дұрыстығын;
- 4) Қазақстан Республикасының заңымен осы өнім үшін және оны дайындауға құқығы ескерілген барлық құжаттардың барлығын;
- 5) сәйкестік декларациясын толтыру дұрыстылығы тексеруге міндетті.

Тексеру және қарау нәтижесі бойынша сертификаттау жөніндегі орган сәйкестік декларациясын Қазақстан Республикасының МСЖ-нің арнайы бөлімінде тіркейді немесе дайындаушыға белгіленген тәртіпте табылған сәйкессіздіктерді жою қажеттілігі туралы хабарлайды.

Тіркеу сәйкестік декларациясына сертификаттау органының сәйкестендіру белгісі (коды) бар тіркеу нөмірін және Қазақстан Республикасының МСЖ нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес сертификаттау органы жүргізетін тізілімге сәйкестік декларациясын енгізудің реттік нөмірін беру жолымен жүзеге асырылады.

Тізілімге сәйкестік декларациясын қабылдайтын мекеме атауы, оның мекен-жайы, сәйкестік декларациясының тіркеу нөмірі және сәйкестігі расталған өнім, сәйкестік декларациясының күшінің мерзімі кіргізіледі.

Сәйкестік декларациясында сертификаттау органы тіркеу мәліметін көрсетеді (сәйкестік декларациясын тіркеген сертификаттау органының атауы мен мекен-жайын, оның тіркелген күнін, сәйкестік декларациясының тіркеу нөмірін) және сертификаттау органының мөрімен және басшысының қолымен расталады.

Тіркелген сәйкестік декларациясы өзі ресімделген құжаттармен бірге ол күшінің мерзімі аяқталғаннан кейін үш жылдан кем емес сақталады.

Сол мерзім ішінде сертификаттау органында тіркелген сәйкестік декларациясының көшірмесі және тіркеуге арналған қоса жіберілетін құжаттар сақталады.

Сәйкестік туралы декларация оның күші таралатын нақты өнім тізбесі бар көшірмелер мен қосымшаларға ие болуы мүмкін. Сәйкестік туралы декларацияның көшірмелері мен қосымшаларын беру нысаны мен тәртібі Қазақстан Республикасының МСЖ нормативтік құжаттарымен белгіленеді.

Сәйкестік туралы декларацияда көрсетілген нормативтік құжаттардың талаптары өзгерген, сондай-ақ заңды тұлға қайта ұйымдастырылған жағдайда жеткізіп беруші (дайындаушы, сатушы) жаңа сәйкестік туралы декларацияны ресімдейді және осы Ережемен белгіленген тәртіпте сол сертификаттау жөніндегі органға ұсынады.

2. Еуропалық Одақ елдерінде сәйкестікті декларациялау

Еуропалық Одақ елдерінде өнім сапасын еуропалық директиваларға (нұсқауларға) сәйкестігін растауда декларация қабылдау практикасы кең тараған. Сәйкестікті декларациялау модульдік амал бойынша жүргізіледі (модульдер - ішкі тексеру, белгіленген типке сәйкестікті қамтамасыз ету, өндіріс сапасын қамтамасыз ету, т.б.) *Модульдік амалдың мынандай ерекшеліктері бар:*

- сәйкестікті растау процесс түрінде қарастырылып істі орындау (атқару) тәртібі - модульдерге бөлінеді.
- модульдер жобалау сатысына, өндіріс сатысына немесе осы сатылардың екеуіне де қатысты қарастырылады.
- сәйкестікті растау тәртібі бірінші жақтың (дайындаушының) немесе үшінші жақтың (уәкілетті органның) қатысуына негізделген.
- сәйкестікті растау регламенттейтін құжаттың (техникалық регламенттің немесе ЕО директиваларының) басты талаптарына өнімнің сәйкестікті (сәйкес еместігі) және оған сәйкестік таңбасын тағу мүмкіндігі туралы шешім қабылдаумен аяқталады.
- Модульдердің қиыстырылуын және құрамын таңдауда ескерілетін негізгі факторлар: өнім типі және оған тән қауіп-қатер деңгейі, сәйкестікті растаудың экономикалық мүмкіндігін басты талаптарға сәйкестікті дәлелдей алу деңгейімен оңтайлы үйлестіру.

Сәйкестікті декларациялау үдерісі мына сатылардан тұрады:

1. Директивалардың таралу шеңберін тексеру.
2. Қойылатын маңызды талаптарды ұқсастандыру.
3. Сәйкестікті растау модулін таңдау.
4. Қолданылатын үйлестірілген стандарттарды ұқсастандыру.
5. Техникалық құжаттардың жиынтығын құру.
6. Таңдап алынған сәйкестікті растау модуліне сәйкес сәйкестікті растау ретін қолдану.
7. Сәйкестік декларациясын құрастыру және толтыру.
8. Өнімге таңба соғу.

Сонымен, еуропалық сәйкестік декларациясы - дайындаушының қажетті дәлелділік негізде жасаған құжаты.

Оқытудың техникалық құралдары: интербелсенді тақта
Практикалық (семинар)сабағын оқудың тәртібі, оқыту әдістері мен түрлері: түсіндіру, баяндау, пікіралмасу, сұрақ-жауап

Бақылау сұрақтары: (20 балға дейін)

1. Сәйкестік туралы декларацияны тіркеу тәртібін айтып беріңіз.
2. Еуропалық Одақ елдерінде сәйкестікті декларациялауды түсіндіріңіз.

СӨЗ және ОБСӨЖ тапсырмалары: Эталондарды қолдану және сақтау тәртібі және техникалық регламенттер.

Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Мендебает, Т. М. Стандарттау, метрология және сертификаттау. Алматы. Дәуір, 2011. - 368 с. - ISBN 978-601-217-198-3
2. А.И. Аристов, Т.М. Раковщик. Основы метрологии, стандартизации и сертификации: учебное пособие /. – М., МАДИ 2013. –200 с.
3. Ж.Ж. Есенкұлова, Ж.Ж. Аканова, А.М. Касенова. Стандарттау, сертификаттау және метрология негіздері: Оқу құралы / Алматы: Экономика, 2014.-284 б.
4. Журавлева Н.Ю., Кирюшин С.А. Стандартизация, метрология, подтверждение соответствия: Учебно-наглядное пособие / Нижний Новгород: Национальный исследовательский Нижегородский государственный университет им. Н.И. Лобачевского, 2018. - 62 с.
5. Е.В.Кравченко, Ю.К.Кривогузова, И.П.Озерова. Метрология, стандартизация и сертификация. Учебное пособие. Томский политехнический университет. - Томск: Изд. Томского политехнического университета, 2013. -172с.